

AĞIZDAN AĞIZA

Slavs and Tatars

Slavs and Tatars sanat kolektifinin son 10 yıldaki üretimlerinin kapsamlı bir seçkisi niteliğindeki sergi, Varşova ve Tahran sunumlarının ardından 22 Haziran'da SALT Galata'da açıldı.

22 Haziran-27 Ağustos
SALT Galata
Kat -1, Giriş Katı, Kat 1

Berlin merkezli [Slavs and Tatars](#) kolektifinin 2006'dan bu yana sürdürdüğü sanat pratiği, Almanya'da eski Berlin Duvarı'nın doğusu ile Çin Seddi'nin batısı arasında kalan Avrasya coğrafyasına dair polemikler ile yakınlıkları inceler. Bu yıl Varşova'da Ujazdowski Castle Centre for Contemporary Art ve Tahran'da Pejman Vakfı'nda sunulan **Ağızdan Ağıza**, İstanbul'da SALT Galata'nın ardından Vilnius, Belgrad ve Dresden'e uzanan rotasıyla kolektifin son 10 yıldaki Avrasya odaklı üretimlerini haritalandırır.

Ağızdan Ağıza, kültürel yorumlamalardaki farklılıklar, müşterek dil mirası ile bugünün toplumlarında mistisizm algısını irdeleyen işleri bir araya getirir. Sergi, bir sözcüğün ayrı coğrafyalarda bambaşka şekillerde yazılması ve anlamlandırılması gibi, uğradığı kentlerin kültür ve diline özgü göndermeler yaparak her sunumunda yeniden yapılandırılır. Slavs and Tatars'ın üç kata yayılan araştırmaları, Türki dillerdeki tarihî kaymaları politik ve toplumsal dönüşümlerle ilişkilendirir.

Bir dizi halıdan oluşan, 2013-14 tarihli **Love Letters** [Aşk Mektupları], imparatorluklarla sınır aşan ve özellikle Sovyetler Birliği ile Anadolu'da Türki diller konuşan topluluklarca kullanılan alfabeleri işler. Kat -1'deki sergi mekânında yer alan enstalasyon, bir iktidar aracı olarak dil fikrinden hareketle Bolşevik destekçisi, fütürist şair Vladimir Mayakovski'nin karikatürleri temelinde şekillenir; Türkiye Cumhuriyeti'nin 1928'deki Harf Devrimi'ne dikkati çeker. Dil, milliyetçilik ve din arasındaki tartışmalı ilişkileri kinayeli saptamalar, göze çarpan grafik ve tipografilerle inceleyen; aralarında **The Wizard of Öz Türkçe** [Öz Türkçe Büyücüsü] (2014), **Nations** [Uluslar] (2007) ve **Behind Reason** [Mantığın Ardında] (2012) gibi işlerin de bulunduğu basılı üretimlerse birinci katta konumlanır.

Slavs and Tatars'ın üretiminde önemli yer tutan bir grup iş, Batı Avrupa dillerinde genelde bulunmayan [kh] sesini, Rus edebiyatında avangart akımdan tasavvufa çeşitli fikir ve kavramlarla tartışmaya açar. Birinci kattaki **Reverse Joy** [Tersten Neşe] (2012) enstalasyonunda, Kiril, İbrani ve Fars-Arap alfabelerinde

[kh] sesine karşılık gelen, kırmızı renkte bir sıvının aktığı küçük bir çeşmenin etrafına çizili harflere yüce bir anlam atfedilir. SALT Araştırma'daki **Qit Qat Qa** [K(h)it K(h)at K(h)a](2013) enstalasyonundaysa, [q] ya da gırtlaktan çıkan kaf sesi, Kiril alfabesindeki karşılığıyla parlak, pürüzsüz bir bacağa dönüşür. Bu işe, kolektifin 2012 tarihli **Khhhhhh** kitabını da içeren sekiz yayını eşlik eder.

2014'ten bu yana süregelen bir iş olan **Lektor** enstalasyonu, 11. yüzyıl Türk şair ve düşünürlerinden Yusuf Has Hacib'in Karahanlı hükümdarı Ulu Buğra Han için yazdığı *Kutadgu Bilig* [Mutluluk Veren Bilgi] eserini temel alır. Kat -1'deki sergi mekânında eserden alıntılar, orijinal dili olan Uygurca'nın yanı sıra Almanca, Arapça, Farsça, Lehçe ve Türkçe dillerinde yankılanır. SALT Araştırma'daki **Hamdami** (2016) video işiyse, İngilizce bir kayıt eşliğinde, ekranda üst üste binen Türkçe ve Farsça metinlerle sufi gelenekteki tensel ve tinsel ilişkisini sorgular.

SALT Galata'da çeşitli yerlerde sunulan, **Triangulation** [Üçgen Döngü] (2011) serisinden *Not Moscow Not Mecca* [Ne Moskova Ne Mekke], *Not Kaliningrad Not Kerbela* [Ne Kaliningrad Ne Kerbela], *Not Maui Not Medina* [Ne Maui Ne Medine], *Not New York Not Najaf* [Ne New York Ne Necef] ve *Not Quito Not Qom* [Ne Kito Ne Kum] heykelleri yapının katlarını birbirine bağlar. Seri, komünistlerin Orta Asya'da yürüttüğü İslam karşıtı faaliyetlere atıfta bulunarak, birtakım sözcük oyunları ile bu ihtilafın aslında hâlen sürmekte olduğuna vurgu yapar.

Slavs and Tatars, 22 Haziran'da, serginin açılışı kapsamında SALT Galata'da bir sunum-performans gerçekleştirdi. Bu sergi vesilesiyle Walther König tarafından kolektif üzerine bir monografi yayımlanacak.

Basın iletişim
Zeynep Akan

zeynep.akan@saltonline.org

+90 212 334 22 45